

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

**GAMMEL
HELLERUP GYMNASIUM**

Statens pædagogiske Studiesamling
København

1947

*Hj. Inspektør Müller
bestilt for J. K. Eriksen.*

S. 9. 22.

**GAMMEL
HELLERUP GYMNASIUM
STATSSKOLE**

MEDDELELSER OM SKOLEAARET

1946—47

Rektor træffes daglig 9-10 (undtagen Lørdag).
Telefon: Helrup 758.

Nr. 51 — 1947.

Klasserepræsentanter.

- For III ns : Fru Overlæge Berntsen, Grumstrupsvej 23, GE 2485.
- „ III mn : Fru Ekspeditionssekretær Brunsø, Kong Oscarsgade 4, Ø.
- „ II ns : Sagfører H. Lund, Ved Klostret 15, RY 6866.
- „ II mn : Fru Chefredaktør Hansen, Vespervej 13, HE 4641.
- „ I ns : Gas- og Vandmester P. Pedersen, Drejøgade 27, RY 1883 u.
- „ I mn : Skræddermester R. Pehrsson, Almevej 5, HE 525.
- „ R : Direktør L. Rostock-Jensen, Høyrups Allé 1, HE 4803.
- „ 4 a : Direktør F. Løppenthien, Ørehøjallé 1, HE 5051.
- „ 4 b : Fru Operarepetitør Mortensen, Hambros Allé 28 A, HE 7031.
- „ 3 a : Skibsregistrator A. Olrik, Gartnersvinget 47, Lyngby 3663.
- „ 3 b : Fru Bankprokurist Fabricius, Sundvej 6, HE 535.
- „ 2 a : Fru Ekspeditionssekretær Høgsgaard, Sundvej 6, HE 6761.
- „ 2 b : Direktør S. Jensen, Phistersvej 21, HE 4024.
- „ 1 a : Grosserer C. Jahn, Strandvej 306, OR 5549.
- „ 1 b : Fabrikant F. Moberg, Carolinevej 29, HE 3946.

Studenter og Realister 1946.

Ns. Jørgen Christian Ramm v. Benzon (13,48, mg÷), Niels Christian Hansted Borberg (12,45, g+), Preben Allan Bruhn (13,38, mg÷), Louis Martin Hammerich (12,56, g+), Poul Benberg Mayal Johansen (13,66, mg÷), Joachim Godske Wedell-Wedellsborg (12,33, g+), John Rolf Vitger (13,74, mg), Arne Wittrup (12,82, g+).

Mn. Bjørn Georg Nymand Andersen (13,86, mg), Anker Brynskov (13,08, mg÷), Aage Øland Christensen (14,29, mg+), Børge Mondrup Christensen (13,98, mg), Kai Christiansen (14,26, mg+), Poul Bertil Christiansen (12,58, g+), Eigil Rolund Guttorm (12,79, g+), Hans Peter Forum Jensen (13,66, mg÷), Leif Arno Johansen (13,56, mg÷), Uffe Kirk (13,69, mg), Johan Leth-Espensen (13,88, mg), Finn Wesley Oberländer Lorentzen (12,49, g+), Jørgen Wilius Løndorf (14,07, mg), Bjarne Moth-Poulsen (13,45, mg÷), Jens Jørgen Munksgaard (13,69, mg), Robert Naur (13,62, mg÷), Arne Salomon (13,96, mg), Jørgen Smed Sorensen (14,03, mg), Jørgen Vestergaard (13,38, mg÷), Jens Guttorm Waagø (12,25, g).

R. Bent Albrechtsen (13,82, mg), Jørgen Peter Andersen (13,66, mg÷), Niels Basse (13,41, mg÷), Poul Fjeldberg (13,23, mg÷), Erik Holm (13,33, mg÷), Allan Erwin Arthur Johnsen (13,26, mg÷), Ole Klingest (13,85, mg), Johan Moresco (13,39, mg÷), Find Alfred Møller (12,78, g+), Kurt Nielsen (14,13, mg), Sven Fischer Nielsen (13,75, mg), Gunnar Ormslev (12,34, g+), Emil Uldahl Petersen (13,69, mg), Flemming Petersen (12,30, g), Leif Petersen (12,56, g+), Poul Schrøter (13,42, mg÷), Jørgen Sommerfeldt (12,74, g+), Niels Ole Johannes Villefrance (12,34, g+).

„De gamle Drengene“.

For at holde Forbindelsen med Skolens udgaede Elever vedlige blev „Samfundet af gamle Drengene fra Gammel Hellerup Gymnasium“ oprettet i 1919.

„Gamle Drengene“ har i Vinterens Løb haft Gymnastik i Skolens Sal under Ledelse af Hr. K. V. Kjærby.

„Gamle Drenges Raad“ bestaar af: Revisor Frans Bruun, Civilingeniør Ove Holm, R. a. D., Adjunkt Sven Mejlbo, Skibsmægler Alfred Møller (Formand) og stud. polyt. Børge Wessel. Raadets Adresse er: Skibsmægler Alfred Møller, Aurehøjvej 5, HE 2698.

Skolenævn og Forældremøder.

Klasseforældremøde har været afholdt for 1. Mellem. Skolenævnet holdt Møde den 4. Marts, bl. a. for at forberede det ordinære Forældremøde.

Ved Forældremødet den 26. Marts talte Gymnastiklærer K. V. Kjærby om Legemsøvelser ved Skolen i hans Tid, og Øvelserne demonstreredes af Svend Meno (III mn). Derefter drøftedes Valget af Forældrerepræsentanter til nyt Skolenævn, og det vedtoges at opstille de Klasserepræsentanter, der har Børn i Skolen næste Aar.

Paa Grund af Typografstrejken fandt Valget først Sted i Maj. Følgende Forældrerepræsentanter blev valgt: Grosserer C. Jahn, Sagfører H. Lund, Fabrikant F. Moberg, Skibsregistrator A. Olrik.

Lektor Rønbæk og Lektor Vedel er Lærerkollegiets Repræsentanter.

Lærerkollegiet.

(Aarstallet angiver Ansættelsesaaet her ved Skolen).

Birch-Olsen, C. A. (1909), cand. theol., Lektor.

Blem, C. E. (1930), cand. mag., Lektor.

Bohn, E. (1936), cand. mag., Adjunkt.

Elbirk, Henning (1934), cand. mag., Adjunkt.

Eriksen, J. K. (1943), cand. mag., Rektor.

Hansen, H. Kirkeby (1922), cand. mag., Lektor.

Hvorslev, C. M. (1925), Dr. phil., Lektor.

Jefsen, J. (1943), cand. mag., Adjunkt.

Jensen-Storch, O. (1936), cand. mag., Adjunkt.

- Kjærby, K. V.* (1906), Gymnastiklærer, Gymnastikinspektør ved Fængselsvæsenet, Dbm.
- Larsen, Frk. M.* (1921), Sløjdlærerinde.
- Larsen, Martin* (1938), cand. mag., Adjunkt.
- Mejlbo, S.* (1932), cand. mag., Adjunkt.
- Mortensen, J.* (1933), cand. mag., Lektor.
- Nielsen, Th.* (1935), mag. art., Adjunkt.
- Norrild, Tage* (1944), Kunstmaler.
- Nyholm, V.* (1929), cand. mag., Lektor.
- Roikjer, F.* (1934), cand. mag., Adjunkt.
- Ronbæk, N. P.* (1932), cand. mag., Lektor.
- Røvik, F.* (1928), cand. mag., Lektor.
- Vedel, K.* (1911), cand. mag., Lektor.

Lektor Røvik er Skolens Inspektør og Rektors Sekretær, og Adjunkt Mejlbo har Inspektion paa Legepladsen. Adjunkt Nielsen er Skolens Regnskabsfører, og Lektor Nyholm er Bibliotekar. Dr. Hvørslev og Lektorerne Blem og Vedel fører Tilsyn med Samlingerne.

Adjunkt Martin Larsen er Lektor ved Universitetet i Reykjavik og har haft Orlov med fri Vikar i hele Skoleaaret. Adjunkt Roikjer er Formand for Statsskolernes Lærerforening og har haft Vikar til en Del Timer (betalt af S. L.). Som Vikarer for Adjunkt Martin Larsen og Adjunkt Roikjer fungerer cand. mag. J. Lundgaard Lorensen og i et mindre Antal Timer cand. mag. Ingrid Falcon og cand. mag. H. V. Gregersen. Mens Adjunkt Henning Elbirk, efter Opfordring af Det danske Selskab i Samarbejde med The British Council, var i England med Statsradiofoniens Drengekor, vikarierede cand. mag. Fru Kjærgaard Petersen.

Aarets Arbejde.

Religion.

1 a og 1 b (Blem). Efter Lehmanns Bibelbog er Det gamle Testamente læst indtil Eksilet. En Del Salmer er lært frivilligt af de fleste Elever.

2 a (Blem). Gennemgangen af Det gamle Testamente efter Lehmanns Bibelbog er fortsat og afsluttet. Gennemgangen af Jesu Liv efter Det nye Testamente er paabegyndt. En Del Salmer er lært frivilligt af flere Elever.

2 b (Birch-Olsen). Jesu Liv og Lære efter udvalgte Stykker af Det nye Testamente.

3 a og 3 b (Nielsen). Jesu Liv og de første Kapitler af Apostlenes Gerninger.

4 a og 4 b (Nielsen). Apostlenes Gerninger. Trosbekendelsen. Kirken i nyere Tid.

I ns og I mn (Nielsen). Primitiv og arabisk Religion. Partier af Det nye Testamente og dets Tilblivelseshistorie.

II ns og II mn (Nielsen). Den ældste kristne Kirke. Luther. Religiøse Problemer og Bevægelser i den nyere Tid.

III ns og III mn (Nielsen). Religiøse Bevægelser i Nutiden. Søren Kierkegaard. Indien.

Dansk.

1 a (Elbirk). Hegelund, Løber og Novrup: Den ny Læsebog 5. Jensen og Noesgaard: Øvelsesstykker, 1-25. Falbe-Hansen: Digte for danske Skolebørn.

1 b (Mortensen). Som 1 a.

2 a (Lorensen). Stykker af Hegelund, Løber og Novrup: Den ny Læsebog 6. Jensen og Noesgaard: Øvelsesstykker, 26-50.

2 b (Kirkeby Hansen). Som 2 a.

3 a (Elbirk). Blicher: Røverstuen. Hegelund, Løber og Novrup: Læsebog for 7. og 8. Klasse. Folke Roikjer: Svensk Læsning, ca. 25 Sider. Jensen og Noesgaard: Øvelsesstykker.

3 b (Kirkeby Hansen). Som 3 a.

4 a og 4 b (Kirkeby Hansen). Holberg: Jeppe paa Bjerget. Goldschmidt: Maser. Hegelund, Løber og Novrup: Læsebog for 7. og 8. Klasse. Svensk efter Folke Roikjer: Svensk Læsning. Jensen og Noesgaard: Øvelsesstykker.

Til Eksamen opgives: Jeppe paa Bjerget. Maser. Læsebog for 7. Klasse: S. 4-6, 18-20, 42-59, 66-73, 74-78, 111-117, 125-128, 150-157, 162-173, 212-219, 274-295, 323-324. Svensk Læsning: S. 34-45, 61-64, 67-76, 83-88.

R. (Lorensen). Holberg: Den politiske Kandestøber. Blicher: En Landsbydegns Dagbog. Hansen og Heltoft: Dansk Læsebog for Realkl.: S. 2—3, 4—9, 9—13, 14—16, 20—24, 28—30, 30—31, 34—46, 54—63, 64—74, 75—77, 77—78, 78—79, 80, 84—87, 94—99, 100—106, 106—116, 162—168, 169—171, 173—179, 180—184, 256—247, 248—260, 350—351. (Det med Kursiv fremhævede opgives til Eksamen).

I ns (Elbirk). Litteratur efter Falkenstjerne I og Aksel K. Jørgensens Litteraturhistorie (til det 19. Aarhundrede). Holberg: Erasmus Montanus. Andersen Nexø: Et lille Kræ. Ibsen: En Folkefjende. Oxenvad: Vort Sprog (§§ 1—29 samt Tekster). 30 Sider Svensk efter Agerskov, Nørregård og Roikjer: Svensk Læsebog.

I mn (Roikjer). Litteratur efter Falkenstjerne I og Aksel K. Jørgensens Litteraturhistorie (til det 18. Aarhundredes anden Halvdel). Holberg: Erasmus Montanus. Andersen Nexø: Et lille Kræ. Ibsen: En Folkefjende. Oxenvad: Vort Sprog (§§ 1—30). Svensk: 30 Sider efter Agerskov, Nørregård og Roikjer: Svensk Læsebog.

II ns (Roikjer). Litteratur efter Falkenstjerne I og II og efter Aksel K. Jørgensens Litteraturhistorie (fra Brorson til Chr. Winther). Oehlenschlaeger: Sanct Hansaften-Spil. Blicher: En Landsbydegns Dagbog. Andersen Nexø: Et lille Kræ. Ibsen: Et Dukkehjem. Svensk 50 Sider efter Agerskov, Nørregård og Roikjer: Svensk Læsebog.

II mn (Lorensen). Litteraturhistorie efter Aksel K. Jørgensen (fra det 18. Aarhundredes anden Halvdel til og med Steen Steensen Blicher). Litteratur efter Falkenstjerne I og II. Oehlenschlaeger: Sanct Hansaften-Spil. Blicher: En Landsbydegns Dagbog. Modersmaalskundskab efter Oxenvad: Vort Sprog. Svensk efter Agerskov, Nørregård og Roikjer: Svensk Læsebog.

III ns (Mortensen). Mogens. Ved Vejen. Bræen. Falkenstjerne II og III. Aksel K. Jørgensens Litteraturhistorie. Oxenvad: Vort Sprog. Svensk efter Rehling og Hasselberg. Nogle Litteraturprøver (I. P. Jacobsen, Pontoppidan) efter Dansk-lærerforeningens Udgaver.

Til Eksamen opgives: Erasmus Montanus, Mogens, Ved Vejen. Falkenstjerne I (5. Udg.): S. 24—26, 46—50, 66—70, 94—96, 97—98, 108—110, 156—159, 168—172, 215—216, 218—220, 234—235, 243—246, 251—253, 272—275, 276—278, 289—291, 309—314, 343—345, 376. Falkenstjerne II: S. 2n, 4n—5n, 6—7, 14—15, 37, 42—44, 115, 128—131, 140—144, 154, 231—235. Falkenstjerne III: S. 1—10, 40—41, 45—46, 90—93, 245—247, 308n—311ø, 327—328. Ilum Galgebakke (Dansklærerforeningens Udg.) S. 3—5.

III mn (Lorensen). Ved Vejen. Bræen. Litteraturprøver i Falkenstjerne II og III. Aksel K. Jørgensens Litteraturhistorie. Oxenvad: Vort Sprog. Svensk efter Rehling og Hasselberg.

Til Eksamen opgives: Erasmus Montanus, En Landsbydegns Dagbog, Ved Vejen. Skirners Færd (læst i Martin Larsens Oversættelse, som er dikteret Eleverne). Falkenstjerne I: S. 12—17, 86—90, 108—110, 135—137, 156—159, 194—198, 216, 218—220, 230—231, 272—275, 276—278, 289—291, 366—367. Falkenstjerne II: S. 5, 14—15, 33—34, 59—63, 154—157, 171—173, 174—178, 215—222, 223—230, 231—235. Falkenstjerne III: S. 1—10, 33—37, 45, 90—93.

Engelsk.

1 a (Mejlbo). Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk for Mellemkolen I, med Øvelser.

1 b (Lorensen). Som *1 a*.

2 a (Mejlbo). Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk for Mellemkolen II, med Øvelser.

2 b (Mortensen). Som *2 a*.

3 a (Mortensen). Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk for Mellemkolen III, med Øvelser.

3 b (Mejlbo). Som *3 a*.

4 a (Kirkeby Hansen). Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk for Mellemkolen IV, med Øvelser. Til Eksamen opgives Stk. 4, 7, 10, 11, 12, 13, 19, 21, 26, 27, 28, 29, 30, 31.

4 b (Lorensen). Læst som *4 a*. Til Eksamen opgives Stk. 3, 4, 6, 7, 18, 19, 22, 26, 27, 31.

R. (Mejlbo). Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk for Real-

klassen; til Eksamen opgives S. 5—10, 13—43, 50—73, 79—84, 92—100. Ugentlige Stile og Stiløvelser efter Kindt-Jensen: Engelske Stiløvelser.

Den 12.—25. Oktober foretog Klassen en Tur til England under Ledelse af cand. mag. Lundgaard Lorensen. Turen var arrangeret gennem World Friendship Association og gik til London. Alle Deltagerne var indkvarteret i engelske Hjem, og Byen blev beset, dels under Vejledning af Kvarterværterne, dels paa Fællesudflugter. Paa Fællesudflugterne besaas bl. a. Wellington Barrachs, Westminster Abbey, Houses of Parliament, Whitehall, Downing Street, Scotland Yard, Trafalgar Square, Admiralty Arch, National Gallery, St. Paul's Cathedral, Tower of London og Tower Bridge. Takket være de udmærkede Kvarterværter fik Deltagerne rig Lejlighed til at stifte Bekendtskab ikke alene med London og dens Seværdigheder, men ogsaa med engelsk Sprog og Dagligliv.

I ns (Mortensen). Rosenmeier: A Modern English Omnibus: S. 38—167. Rosenmeier og Ehlern-Møller: A Contemporary Reader: S. 15—18, 54—57, 124—143. Stigaard: Dickens Reader: S. 50—95. Kindt-Jensen: Engelske Stiløvelser. Herløv: Engelsk Grammatik.

I mn (Mejlbo). Rosenmeier: A Modern English Omnibus. En Del af Helweg-Møller: Modern Prose II.

II ns (Lorensen). Dele af Rosenmeier og Ehlern-Møller: A Contemporary Reader. Digte efter Østerberg: English Poems og Bredsdorff: Modern English Poems. Sherriff: Journey's End. Galsworthy: Loyalties. Kindt-Jensen: Engelske Stiløvelser for Gymnasiets højere Klasser. Herløv: Engelsk Grammatik.

II mn (Kirkeby Hansen). K. V. Olsen: English Science Reader. Helweg-Møller: Modern Prose II, S. 30—ud.

III ns (Mortensen). Østerberg: English Poems. Galsworthy: Loyalties. Shakespeare: The Merchant of Venice. Thackeray: Rebecca Sharp and the Crawleys. Eliot: Silas Marner. Bruun, Rathsch og Østerberg: English Essays I. Kindt-Jensen: Engelske Stiløvelser for Gymnasiets højere Klasser. Herløv: Engelsk Grammatik.

Til Eksamen opgives: Merchant IV. English Poems 45—52,

59—62, 83—86, 104—109. Modern English Poems (Bredsdorff)
6—14. Contemporary Reader 18—25, 41—54, 104—111, 230—
237. Essays I 61—74. Rebecca Sharp 31—46.

Tysk.

2 a (Mortensen). C. Gad: Tysk Begynderbog, Stk. 1—54.

2 b (Bohn). Som 2 a.

3 a (Mejlbo). C. Gad: Tysk Begynderbog, fra S. 63. C. Gad:
Tysk Læsebog for Mellemskolen, S. 7—15.

3 b (Bohn). C. Gad: Tysk Begynderbog, Stk. 55—ud.

4 a (Mejlbo). C. Gad: Tysk Læsebog for Mellemskolen, S.
7—88 med enkelte Overspringelser. Ugentlige Stile efter Øvel-
seshæftet. De sidste Stykker i Bogen anvendt til Ekstemporal-
læsning. Til Eksamen opgives: S. 7—9, 11—15, 19—30, 33—34,
37—44, 46—49, 54—58, 64—68, 76—85.

4 b (Nielsen). C. Gad: Tysk Læsebog for Mellemskolen (2.
Udg.): S. 7—9, 11—15, 19—31, 33—34, 37—44, 46—49, 54—58,
62—63, 71—74, 110—113, 127—129.

Til Eksamen opgives det læste.

R (Bohn): C. Gad: Tyske Læsestykker for Realklassen og
tilsvarende Undervisningstrin, S. 7—18, 20—105, 106—127.

Til Eksamen opgives: S. 20—36, 37—81.

I ns (Jefsen). Thomas Mann: Buddenbrooks (ved Winkler).
H. Moe: Tysk Novelledigtning, S. 16—43, 70—92, 129—144. A.
og J. Jefsen: Über Deutschland, Stk. 18—23. Gad og Moe:
Tyske Stiløvelser, Stk. 1—35. Gad: Tysk Grammatik. Oversæt-
telses- og Genfortællingsstile.

II ns (Bohn). Schiller: Wilhelm Tell. Branner og Stærmosé:
Deutsche Klassiker, S. 69—75. Sigtryggsson: Deutsche Kultur-
und Charakterbilder, Stk. 4, 7, 9, 11, 12. C. Gad: 100 deutsche
Gedichte, S. 9—12, 13—23. Litteraturhistorie efter Deutsche
Klassiker. Gad og Moes Stiløvelse. Gads Grammatik.

III ns (Jefsen). Branner og Stærmosé: Deutsche Klassiker, S.
84—93. Goethe: Faust (Reclam). C. Gad: 100 deutsche Gedichte
(Digte af Bürger, Goethe, Schiller). A. og J. Jefsen: Über
Deutschland, Stk. 11—12, 15—17, 24—25. Gad og Moe: Tyske
Stiløvelser, til Stk. 91. Gad: Tysk Grammatik. Litteraturhistorie

efter Branner og Stærmose: Deutsche Klassiker. Studentereksamenstile og Genfortællinger.

Til Eksamen opgives: Wilhelm Tell I, 2; II, 1; III, 3; IV, 1. Goethe: Faust, V. 243—353, 1322—1435, 2605—2677, 3414—3520, 4405—ud. Branner og Stærmose: Deutsche Klassiker, S. 69—74, 84—92. Gad: 100 deutsche Gedichte (Goethe: Willkommen und Abschied, Das Göttliche. Schiller: Der Ring des Polykrates). A. og J. Jepsen: Über Deutschland, Stk. 11, 17, 24, 25.

Fransk.

R (Fru Falcon). N. Chr. Nielsen og Hoffmann: Fransk Begynderbog, S. 55—81, 95—111. Erik Bruun: Fransk Grammatik for Realklassen.

I ns og *I mn* (Rønbæk). Jespersen og Stigaard: Fransk Læsebog for Begyndere. Jung: Fransk Læsebog for Gymnasiet, S. 1—13. N. C. Nielsen: Fransk Grammatik, til uregelmæssige Verber.

II ns og *II mn* (Rønbæk). Jung: Fransk Læsebog for Gymnasiet, S. 13—ud. Daudet: Lettres de mon Moulin et Contes du Lundi (V. u. K.), S. 1—21, 44—52. N. C. Nielsen: Fransk Grammatik, fra uregelmæssige Verber — ud. Ekstemporeret efter Erckmann-Chatrian: Histoire d'un Conscrit de 1813 (V. u. K.), S. 1—110.

III ns og *III mn* (Rønbæk). Schousgaard og Secher Marcusen: Ecrivains de notre Temps. Rønbæk: Fransk Prosa I, S. 42—ud. N. C. Nielsen: Fransk Grammatik. Ekstemporeret efter Daudet: Lettres de mon Moulin et Contes du Lundi (V. u. K.).

Latin.

4 a og *4 b* (Jepsen). Kr. Mikkelsen: Latinsk Læsebog (11. Udg.), Stk. 1—68, cap. I—XXXIII.

Til Eksamen opgives: cap. I—XXXIII.

I ns (Jepsen). L. Høegh: Caesar og andre Forfattere: Caesar Bell. Gall. I, IV, V 1—15. V. Nielsen: Latinsk Grammatik: Formlæren, Dele af Syntaksen.

II ns (Jepsen). L. Høegh: Caesar og andre Forfattere: Caesar Bell. Gall. V 15—ud. L. Høegh: Ciceros Taler: pro Sex. Roscio §§

1—83, in *Catilinam* I. V. Nielsen: *Latinsk Grammatik: Syntaks.*

III ns (Jefsen). L. Høeg: *Ciceros Taler: pro Sex. Roscio* §§ 1—38, in *Catilinam* I, III. L. Høeg: *Caesar og andre Forfattere: Ciceros Breve* 1—3, 7—10, 13—14. V. Nielsen: *Latinsk Grammatik.*

Til Eksamen opgives: *Caesar Bell. Gall.* V 1—53, *Cicero pro Sex. Roscio* 1—25, in *Catilinam* III, *Ciceros Breve* 1, 2, 3, 7.

Oldtidskundskab.

I ns og *I mn* (Birch-Olsen). *Iliaden* I—II, *Mytologi og Sagn* efter Holten-Bechtolsheim. Kragelund: *Græske Kunstværker*, S. 5—22.

II ns og *II mn* (Jefsen). Kragelund: *Græske Historikere*, S. 9—27, 33—44, 68—80, 92—100. *Sofokles: Antigone* (ved Niels Møller). *Euripides: Medeia* (ved Müller og Thomsen). Holten-Bechtolsheim: *Græsk Mytologi og Græske Sagn.*

III ns og *III mn* (Jefsen). *Sokrates: Apologien og Kriton* (ved Gertz). Kragelund: *Græske Kunstværker*, S. 20—ud.

Til Eksamen opgives: *Iliaden* I, VI (ved Kragelund). *Sofokles: Antigone* (ved Niels Møller). *Sokrates: Apologien* (ved Gertz). Kragelund: *Græske Historikere*, S. 9—27, 38—44, 68—80. Kragelund: *Græske Kunstværker i Kretisk-mykensk Tid, Apollo fra Tenea, Søjlen, Vognstyrreren, Diskoskasteren, Parthenon, Spydbæreren, Hermes, Demosthenes, Laokoongruppen.*

Historie.

1 a og *1 b* (Nielsen). L. Schmidt: *Historie I* (ved O. Jonsen), S. 1—142. Besøgt Nationalmuseet, Glyptoteket og Statens Museum for Kunst.

2 a og *2 b* (Nielsen). L. Schmidt: *Historie I* (ved O. Jonsen), S. 113—266. Besøgt Nationalmuseet og Ruinerne under Christiansborg Slot.

3 a og *3 b* (Gregersen). Henrik Madsen: *Historie III og IV*, indtil Wienerkongressen. De tilsvarende Billedhæfter.

4 a og *4 b* (Nielsen). Henrik Madsen: *Historie IV*, fra Wienerkongressen—ud. Det tilsvarende Billedhæfte. Besøgt

Landbrugsmuseet i Lyngby og Rigsarkivets Udstilling: Danmark gennem 800 Aar.

Til Eksamen opgives det læste.

R (Nielsen). J. Clausen og Sv. Gabrielsen: Danmarks Historie 1864—1940. De kulturelle Stykker er læst kursorisk. Kretschmer og Lindhardt Hansen: Samfundslære (12. Udg.). Klassen har overværet et Møde i Folketinget.

Til Eksamen opgives i Historie det læste og i Samfundslære S. 7—23, 28—31, 34—37, 42—45, 54—61, 82—87.

I ns og *I mn* (Birch-Olsen). Munch og Müller: Verdenshistorie I-II. Ilsøe: Nordens Historie, S. 1—55.

II ns og *II mn* (Birch-Olsen). Munch og Müller: Verdenshistorie III-IV A. Ilsøe: Nordens Historie, ns S. 25—98, mn S. 25—75. Ekskursion til Malmø og Lund.

III ns og *III mn* (Birch-Olsen). Munch og Müller: Verdenshistorie IV B. Ilsøe: Nordens Historie, S. 63—ud. Munch: Samfundskundskab, S. 1—54, 63—68. Tekster efter: Kilder til Danmarks Historie V. Billeder efter Andrup, Ilsøe og Nørlund: Danmarks Historie i Billeder. Ekskursioner til Malmø og Lund samt til Helsingør.

Til Eksamen opgives: De angelsaksiske Stater. Verdenshistorie o. 1500—1661, 1914—1939. Danmark 1536—1814. Norden 1864—1939. Samfundskundskab, S. 1—54, 63—68 (16. Opl.). Danmarks Historie i Billeder: 32, 36, 52, 53, 78, 79, 82, 101, 107, 259, 284. Billeder af københavnske Bygninger i Nederlandske Renaissance, Barok og Nyklassicisme. Kilder V: 2—4, 6—10, 15—17, 22, 25.

Geografi.

1 a og *1 b* (Blem). Andersen og Vahl: Geografi for Mellem-skolen I, til Sydeuropa.

2 a (Vedel). Andersen og Vahl: Geografi for Mellemskolen I—II, Sydeuropa, Afrika, Asien.

2 b (Blem). Som *2 a*, dog kun til Sydasiens.

3 a (Vedel). Andersen og Vahl: Geografi for Mellemskolen II, Sydasiens, Australien, Amerika, Sydpolarlandene, Havet.

3 b (Blem). Som 3 a. Flere Elever har holdt Foredrag over selvvalgte Emner inden for Aarets Stof.

4 a og 4 b (Blem). Andersen og Vahl: Geografi for Mellem-skolen II, Danmark med Bilande, Island, Norge, Sverige. Til Eksamen desuden repeteret Nordamerika. Nogle af Eleverne har holdt Foredrag over selvvalgte Emner inden for Aarets Pensum.

R (Vedel). Andersen og Vahl: Elementær Astronomi. Andersen og Vahl: Erhvervsgeografi, til Afsnittet om Varer (dog med Undtagelse af Racer).

I mn (Vedel). Andersen og Vahl: Geografi. I Efteraaret den sædvanlige 2-Dages Geologitur til Egnen Nord og Vest for Køge og til Stevns.

II ns (Blem). Andersen og Vahl: Geografisk Lærebog, undtagen 34—38, 70—78 (3. Udg.). Til Eksamen opgives desuden J. K. Eriksen: Fysik og Kemi for det sproglige Gymnasium, undtagen organisk Kemi. I Foraaret 1946 deltog Klassen i en 2-Dages Ekskursion til Stevns og Fakse m. m. Eleverne har tegnet en Del erhvervsgeografiske Kort og Kurver.

II mn (Vedel). Andersen og Vahl: Klima og Plantebælter. Andersen og Vahl: Erhvervsgeografi. I September en 7-Dages Ekskursion til Bornholm. Eleverne har tegnet statistiske Kort og Kurver over Asiens og Europas Trafikveje og Folketal og over de europæiske Landes Erhvervsliv til Oplysning om Industrikulturen.

Naturhistorie.

1 a (Vedel). Stockmarr og Bøving-Petersen: Zoologi for Mellem-skolen I (ved Schiønning): Pattedyrene. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellem-skolen I. Plantebestemmelser efter Rasmussen og Simonsen: Lille Flora. Foruden enkelte Timer i Charlottenlund Skov har Klassen haft to Botanikture og besøgt Pattedyrsamlingen paa zoologisk Museum.

1 b (Blem). Som 1 a.

2 a og 2 b (Vedel). Stockmarr og Bøving-Petersen: Zoologi for Mellem-skolen I (ved Schiønning): Fugle, Krybdyr, Padder. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellem-skolen II. Plante-

bestemmelser efter Rasmussen og Simonsen: Lille Flora. Foruden enkelte Timer i Charlottenlund Skov har Klassen været paa to Botaniktur og besøgt Samlingerne af Fugle paa zoologisk Museum samt Danmarks Akvarium.

3 a (Vedel). Stockmarr og Bøving-Petersen: Zoologi for Mellemskolen II (ved Schiønning): Fisk, Leddyr. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemskolen III. Plantebestemmelser efter Rasmussen og Simonsen: Lille Flora. To Botaniktur og Besøg i Danmarks Akvarium.

3 b (Blem). Som 3 a.

4 a (Vedel). Stockmarr og Bøving-Petersen: Zoologi for Mellemskolen II (ved Schiønning): Orme, Bløddyr, Straaledyr, Urdyr; Mennesket, herunder Seksuallivet, samt Biokemi. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemskolen IV (undtagen Oversigten over Systemet). Svampe og Skovbund er undersøgt paa en Botaniktur.

4 b (Blem). Som 4 a.

R (Blem). Jørgensen og Andersen: Biologi for Realklassen (Systemer og Naturfredning opgives ikke til Eksamen). I Efteraaret en biologisk Ekskursion.

III ns (Blem). Jessen og Schiønning: Biologi (2. Udg.). Krogh: Fysiologi (9. Udg.). I Biologi forbigaaet Økologien og i Fysiologi S. 95—111, 115—118, 127—133. Eleverne har selv foretaget en Del biologiske og fysiologiske Øvelser.

Til Eksamen opgives det læste.

III mn (Vedel). Som III ns.

Naturlære.

1 a og 1 b (Eriksen). J. K. Eriksen: Fysik for Mellemskolen I, S. 5—58.

2 a og 2 b (Hvorslev). J. K. Eriksen: Fysik for Mellemskolen I, S. 59—96. Johs. Kofoed: Uorganisk Kemi, S. 1—44.

3 a og 3 b (Hvorslev). J. K. Eriksen: Fysik for Mellemskolen I (fra S. 96) og II (til S. 32). Johs. Kofoed: Uorganisk Kemi (fra Syrer—Baser—Vand—Salte indtil Oversigt).

4 a og 4 b (Hvorslev). J. K. Eriksen: Fysik for Mellemskolen II (1937), S. 32—90. Johs. Kofoed: Uorganisk Kemi, S. 40—59.

Til Eksamen opgives: Fysik S 32—42, 50—52, 58—75, 79—90. Kemi S. 40—59.

R (Eriksen). J. K. Eriksen: Fysik for Realklassen I—II.

Til Eksamen opgives I og II til S. 47 (af Tekst med petit kun Øvelserne).

I ns (Jensen-Storch). J. K. Eriksen: Fysik og Kemi for det sproglige Gymnasium.

I mn (Eriksen). J. K. Eriksen og P. Pedersen: Astronomi, til S. 28 (3. Udg.). J. K. Eriksen og Søren Sikjær: Fysik I. J. K. Eriksen: Indledende fysiske Øvelser, Nr. 1—10, 31—35. Kemi uden Bog: Sammensatte Stoffer og Grundstoffer, fysiske og kemiske Processer, Daltons Atomteori, simple Love for Luftarter, Avogadros Lov, Molekylers og Atomers Vægt, det kemiske Tegnsprog, Syrer—Hydroxyder—Salte, ækvivalente Støfmængder, Brint og Ilt, Iltning og Reduktion, Reaktions-hastighed og kemisk Ligevægt, Kvælstof (og de ædle Luftarter), Luftblandinger og Opløsninger, Ioner og Elektroner (Elektrolytisk Dissociation, Elektrolyse, Neutralisation, Brintionkoncentration og Brintioneksponent, Protonbytning, Elektronbytning).

II mn (Jensen-Storch). J. K. Eriksen og P. Pedersen: Astro-nomi, S. 20—57. J. K. Eriksen og Søren Sikjær: Fysik II. Øvel-ser efter J. K. Eriksen: Indledende fysiske Øvelser. Kobberø: Kemi, S. 70—140.

III mn (Hvorslev). J. K. Eriksen og P. Pedersen: Astronomi, fra Maanen. J. K. Eriksen og Søren Sikjær: Fysik III. Øvelser efter J. K. Eriksen: Indledende fysiske Øvelser. Kobberø: Kemi, fra S. 146.

Til Eksamen opgives: Astronomi: S. 17—19, 27—31, 34—37, 43—44, 57—59 (1. Udg.). Fysik I: S. 54—65, 75—79, 82—128 (1. Udg.). Fysik II: S. 7—48, 58—93 (1. Udg.). Fysik III: S. 25—36, 45—62, 70—71, 77—80, 86—88, 109—111. Kemi: S. 32—42, 46—67, 112—128, 129—138, 170—196.

Fysiske Øvelser: 1) Varmefylde, 2) Smeltevarme, 3) For-dampningsvarme, 4) Dilatometer og Pyknometer, 5) Daniells Element, 6) Gauss' Hovedstilling, 7) Tangensboussolen, 8) Joules Lov, 9) Samlelinsens Brændvidde, 10) Spektroskopet,

11) Goniospektrometret, 12) Faste Stoffers Vægtfylde, 13) Faldende Plade og Yo-Yo, 14) Elastiske Svingninger, 15) Det matematiske og det fysiske Pendul.

Matematik (og Regning).

1 a og 1 b (Røvik). C. C. Andersen og J. Damgaard Sørensen: Regning for Mellemskolen I.

2 a (Nyholm). C. C. Andersen og J. Damgaard Sørensen: Regning og Aritmetik II. Jakob Jensen og Einer Torsting: Geometri, §§ 1—55.

2 b (Jensen-Storch). Som *2 a* (i Geometri dog kun §§ 1—42).

3 a og 3 b (Nyholm). C. C. Andersen og J. Damgaard Sørensen: Regning og Aritmetik III. Jakob Jensen og Einer Torsting: Geometri, §§ 56—75.

4 a og 4 b (Røvik). C. C. Andersen og J. Damgaard Sørensen: Regning og Aritmetik for Mellemskolen IV. Jakob Jensen og Einer Torsting: Geometri for Mellemskolen, §§ 76—119.

R (Nyholm). C. C. Andersen og J. Damgaard Sørensen: Regning og Aritmetik for Realklassen.

I ns (Røvik). Einer Torsting: Matematik for Gymnasiets sproglige Linier, S. 1—34.

I mn (Jensen-Storch). Juul og Rønnau: Matematik I. C. C. Andersen: Opgaver i Matematik I.

II ns (Jensen-Storch). Einer Torsting: Matematik for Gymnasiets sproglige Linier (1936), S. 37—75.

Til Eksamen opgives §§ 2—5, 9—10, 12—13.

II mn (Nyholm). Juul og Rønnau: Matematik II. C. C. Andersen: Opgaver i Matematik II.

III mn (Røvik). Juul og Rønnau: Matematik III. C. C. Andersen: Opgaver i Matematik I—III.

Til Eksamen opgives: Matematik I: §§ 15—37, 54—74, 106—141. Matematik II: §§ 1—7, 13—36, 42—53, 56—59, 80—84, 95—114. Matematik III: §§ 6—26, 40—43, 46—89.

Skrivning.

1 og 2 (Hvorslev). Øvelser efter Herman Larsens System.

3 og 4 (Jensen-Storch). G. Rager og H. Chr. Riis. Øvelser i enkelt Bogholderi.

Tegning (Norrild).

1 og 2. „Fritegning“ og primitive stereometriske Figurer (med Rumvurdering for Øje).

3 og 4. Tegning efter mere komplicerede Modeller og Forsøg med simple Opgaver i Projektions- og Perspektivtegning.

I Begyndelsen af December var der *Kunstudstilling*. 1. Præmie (En Kunsthandlers Erindringer) tildeltes Klaus Albrechtsen (4 a; Skagen, Akvarel), to 2. Præmier (Hverdagskunst, Verdenskunst) blev givet til Bent Mohn (III ns; Skovparti, Olie) og Preben Køie-Nielsen (R; Hjælp polske Børn, Kul), og Opmuntringspræmierne tilfaldt Ole Høgsgaard (2 a; afrikansk Næsehorn, Skulptur) og Finn Balslev (1 a; Opstilling med Blomster, Vandfarve).

Udstillingskomite: Eigill Hvidberg (III ns), Erling Paridon Jensen (III ns), Preben Køie-Nielsen (R). Dommere: Kunstmaler Norrild, Lektor Vedel, Rektor.

Sang (1—3 Elbirk, R Fru Falcon, I—III Elbirk).

Der er sunget enstemmige Sange efter Højskolesangbogen og Skolesangbogen.

I Gymnasiet kortfattet Gennemgang af Musikkens Historie.

Legemsøvelser (Kjærby, Roikjer, Bohn og Kirkeby Hansen).

Gymnastikken er ledet efter de mest anvendelige Haandbøger og Reglementer. Paa Skolens Idrætsbane er samtlige Arter af *Atletik* gennemgaaet med Eleverne. *Haandbold* og *Fodbold* har været øvet i stor Udstrækning.

Paa Charlottenlund Badeanstalt har der været afholdt *frivillig Svømning* fra $24/6$ til $28/8$ 1946.

Der uddeltes følgende *Svømmebeviser*: Den danske Skoles Svømmeprøve 19 Stk., den danske Skoles Frisvømmerprøve 25 Stk., den danske Skoles Livredningsprøve 13 Stk.

Idrætsklubben har 19 Medlemmer. Kontingentet er 2 Kr. aarligt, og der trænes 3 Timer om Ugen (Roikjer).

Konkurrencen om Skolemesterskaberne afholdtes paa Gjentofte Stadion i September. Skolemestre blev: Carl Jørgen Rasmussen (III ns), Mogens Lovsø Nielsen (III mn), Poul Poul-

sen (II mn), Erik Holm (I mn), Bent Kromann (I mn), Steffen Middelboe (I mn), Kurt Nielsen (I mn), Forum Petersen (I mn), Ole Rostock-Jensen (R), Folmer Jensen (3 a), Niels Pærregaard (3 a). I Gruppen under 14 Aar forbedrede Niels Pærregaard Skolerekorden i Boldkast og Spydkast, henholdsvis 71,00 m og 33,00 m mod tidligere 64,08 og 30,75 m. I den ældste Gruppe satte Mogens Lovsø Nielsen ny Rekord i 100 m Løb, nemlig 11,5 Sek. mod tidligere 11,8 Sek. Endvidere forbedrede han den tidligere Skolerekord i Længdespring og Spydkast, henholdsvis 6,19 m og 53,23 m mod før 5,82 m og 48,72 m. I 1500 m Løb slog Poul Poulsen sin egen Rekord fra 1945, idet han i Aar løb paa 4 Min. 41,3 Sek.

3 Elever tog Skolens eget Idrætsmærke.

Bestyrelse: Steen Carstensen (II mn, Formand), Adjunkt Roikjer (Kasserer), Kai Holbøll (II mn) og John Winkelmann (3 a).

Boldklubben har 73 Medlemmer. Kontingentet er 2 Kr. aarligt, og der kan trænes 2 Timer om Ugen (Mejlbo).

Klubben har deltaget i „H.I.K.“s og „A.B.“s Turneringer; i den sidstnævnte var I Hold i Finalen. Klubben har endvidere deltaget i „H.I.K.“s Tennisturnering, hvor Gymnasieholdet vandt.

Der har været afholdt Bordtennisturnering i Vinterhalvaaret. Den blev vundet af Thomas Esper Larsen (Single) og Jakob og Thomas Esper Larsen (Double).

Fodboldtræning afholdes paa Skolens Bane i Sommerhalvaaret, 3 Gange 2 Timer om Ugen, under Ledelse af Adjunkt Mejlbo.

Bestyrelse: Kurt Nielsen (I mn, Formand), Jakob Esper Larsen (I ns, Næstformand), Gymnastiklærer K. V. Kjørby (Kasserer). Revisorer: Lektor Kirkeby Hansen og Lektor Vedel. Baneinspektør: John Henningsen (III mn).

Skolens Spejdertrope har 36 Medlemmer. Der betales intet Kontingent.

Der holdes Øvelse hver Lørdag Eftermiddag eller af og til Udflugter om Søndagen. Desuden holdes der forskellige Kurser og i Ferierne længere Lejrture. Arbejdet ledes af Lektor Kirkeby Hansen og 5 „gamle Drengene“ (Civilingeniør Helge

Gansted, Student Forum Jensen, Kontorelev Erik Arne Hansen, stud. polyt. Per Kern-Jespersen og Skibsreder Knud Lauritzen).

Spejderne deltog i Korpslejren paa Ermelundssletten sidste Sommer og i Frugtindsamlingen i Efteraaret. De repræsenterede Korpset ved Prins Gustav Adolfs Ligfærd.

Sløjd (Frk. Larsen).

1. og 2. Arbejder med Sav, Høvl og Huljern.

En Del af Eleverne har deltaget i frivillig Træsløjd. Frivillig Metalsløjd har ligget stille paa Grund af Materiale-mangel.

Fotografering (Blem).

I Vinterhalvaaret har 16 Elever uden for Skoletiden faaet elementær Undervisning i Fremkaldelse af Film, Kopiering, Farvelægning af Billeder m. m.

Skak (Blem).

I Vinterhalvaaret har 24 Elever uden for Skoletiden faaet Undervisning i Skakspillets Begyndelsesgrunde. I Marts deltog 25 Elever i en Turnering om Skolemesterskabet i Skak for 1947. Mester blev Sven D. Larsen (4 b). Nr. 2 blev Sven Fabricius (3 b). Trøstrækken vandtes af Gert K. Petersen (4 b). Disse tre modtog hver et Skakspil i Præmie.

Eleverne.

Den 1. September 1946 havde Skolen 319 Elever, fordelt i 15 Klasser (8 Mellemkoleklasser, R, I ns, Inm, II ns, II mn, III ns, III mn). I Aarets Løb udmeldtes 4 Elever, og 5 indmeldtes, saaledes at Elevtallet nu er 320.

Tilsynet med Skolens Orden er i saa stor Udstrækning som muligt overdraget til Elever. Hele Skolen vælger 5 Tillidsmænd. Disse udgør Elevraadet, hvis Opgave dels er at varetage Elevernes Interesser og paa deres Vegne at forhandle med Rektor og Lærerne om, hvad de finder Anledning til at forebringe, dels at aftale og skaffe gennemført, hvad Orden og god Tone i alles Interesse kræver, og eventuelt paadømme Overtrædelser heraf.

Elevraadet bestaar i Aar af Gorm Sommer (III ns, Formand), Flemming Christensen (III mn), Jarl Heger (III mn), Poul Poulsen (II mn) og Erik Holm (I mn).

Hver Klasse vælger sin Fører, hvis Opgave det er at gennemføre god Tone i Klassen og desuden at være Klassens Repræsentant.

Erik Jonsen (R) har passet Avisskabene, og Frank Jensen (4 a) har ført plus-minus Regnskabet. Poul Poulsen (II mn) er Gaardvagt, Niels Erik Nielsen (4 a) og Torben Søgaard Andersen (3 b) er Vagter ved østlige Bom, Hans Bardram (3 b) og Bent Larsen (3 b) er Vagter ved vestlige Bom, Holger Krøyer (2 a) og John Kromann (2 a) er Dørvagter, Erik Lund (II ns) og Poul Schrøter (I mn) er Gangvagter, og Hans Jørgen Bach (2 a) er Elevraadvagt. Flemming Jensen (R) og Mogens Thomsen (R) samt Poul Juul (2 b) og Carl-Eric Falbe-Hansen (1 a) er Hjælpere i Naturhistorielokalet. Peter Naur og Flemming Christensen (III mn), Torben Gylling og Claus Erik Schäffer (II mn), Erik Egevang Jensen og John Larsen (I mn) er Hjælpere i Fysik- og Kemilokalene. Erling Thiedemann (3 b) passer den teknologiske Samling, og Bent Kromann (I mn) har Tilsyn med Billederne.

Kai Holbøll (II mn), Flemming Thomsen (II mn) og Chr. Einfeldt (I mn) har ledet „Grænsen“. Foreningen „Dyrevennen“ ledes af Lektor Birch-Olsen.

Skolebladet har udsendt 3 Numre, det sidste som „Nødavis“. Redaktion: Jarl Heger (III mn), Flemming Christensen (II mn) og Chr. Einfeldt (I mn).

Diskussionsklubben har haft 3 Møder. Den 10. Oktober talte Redaktør Olesen fra „Information“ om Sydslesvig, og den 7. November talte Pastor Axel Krebs om Argentina. Den 7. Februar indledede Hr. Birger Christensen (Kommunist) og Hr. Bent Hermann (konservativ) en Diskussion om Demokratiet.

Bestyrelse: Niels Henrik Hansen (III mn, Formand), Jørgen Bay (II mn), Kai Holbøll (II mn) og Henry Jensen (II mn).

Skolekomedien opførtes atter i Aar 3 Gange, 5.—7. December. Der opførtes „Fronten“ af Leck Fischer under Instruktion af Adjunkt Mejlbo, og den sidste Aften var der Bal til Kl. 1.

Martsfesten maatte aflyses, idet Gymnastiksalen ikke kunde opvarmes paa Grund af Brændselsmangel.

Festkomitéen: Gorm Sommer (III ns), Jarl Heger (III mn), Jørgen Bay (II mn), Henry Jensen (II mn) og Martin Korst (II mn).

Skolebladet, Diskussionsklubben og Festkomitéen har fælles Kasse, med Martin Korst som Kasserer. Jørgen Bay og Henry Jensen er Revisorer.

Ved *Skolens Mindefest for Tyge Brahe* talte Peter Naur (III mn):

Det er naturligt, at vi i Dag fejrer Tyge Brahes 400 Aars Dag, fordi han paa afgørende Maade har bragt Astronomien et Skridt fremad. Hans store Betydning er den, at han er den første siden Oldtiden, som har realiseret Princippet: at lægge Iagttagelser til Grund for Naturvidenskaben, det Princip, som har været Grundlaget for Naturvidenskabernes vældige Fremskridt i de sidste Aarhundreder. Men ikke nok med at han principielt anviser Videnskaben Vejen; af hans egne Iagttagelser udledte hans Efterfølger Kepler de Love for Planeternes Bevægelser, som førte til, at Newton opdagede Tyngdeloven.

Situationen midt i det 16. Aarhundrede, da Tyge Brahe blev født, var den, at stort set al Videnskab grundede sig paa Oldtidens Resultater. Inden for Astronomien vil det sige Claudius Ptolemæus' Skrifter. Claudius Ptolemæus var en Græker, som levede i det 2. Aarhundrede efter Kristi Fødsel. Han havde sammenfattet al den da eksisterende Viden om Himmellegemernes Bevægelser til et stort System, som kaldes det ptolemæiske Verdenssystem. Systemets Grundpille var det filosofiske Postulat, at alle Himmellegemernes Bevægelser maatte foregaa med jævn Fart i Cirkler. Jorden var anbragt i Midten, medens Solen, Maanen og Planeterne bevægede sig omkring den. For at faa deres Bevægelser til at stemme med de iagttagne var det ikke tilstrækkeligt at lade dem bevæge sig i Cirkler omkring Jorden, men det var nødvendigt at antage, at de bevægede sig i Cirkler, hvis Centrer igen bevægede sig i Cirkler omkring Jorden, det vil sige i en saakaldt Epicykkelbevægelse. Paa Ptolemæus' Tid havde man imidlertid efter-

haanden fundet en Mængde Uregelmæssigheder i Bevægelserne, og man havde saa for at forklare dem indført stadig flere Epicykler, saaledes at Systemet, som det fremstilles hos Ptolemæus, er yderst indviklet. I denne Form overleveredes det gennem hele Middelalderen, Kirken anerkendte det, og enhver, som indvendte noget imod det, stempledes som Kætter.

Alligevel havde der rejst sig Røster imod det. Kopernikus havde i sit i Aaret 1543 udkomne Værk „De revolutionibus orbium caelestium“ hævdet, at det var Solen, som befandt sig i Verdens Midtpunkt, og at Jorden kun er en Planet. Denne Tanke var ingenlunde ny; allerede Aristarch fra Samos, en Græker, som levede i det 3. Aarhundrede før Kr., havde paa-staaet, at Jorden bevægede sig i en Bane rundt omkring Solen. Kopernikus kunde imidlertid ikke fuldstændig befri sig fra de ptolemæiske Tanker. Han hævdede stadig, at Bevægelserne var jævne Cirkelbevægelser, og han maatte stadig arbejde med en Del Epicykler. Tyge Brahes Virke var et uundværligt Skridt paa Vejen til den Opfattelse af Solsystemet, som er anerkendt i Dag.

Tyge Brahe fødtes den 14. December 1546 paa Herregaarden Knudstrup i Skaane. Begge Forældrene var af højadelige Slægter, og Faderen var Kommandør paa Helsingborg Slot. Tyge Brahe tilbragte dog sine Barneaar hos Farbroderen Jørgen Brahe. Denne var nemlig barnløs i sit Ægteskab, og han havde faaet den yngre Broder til at love, at han skulde have hans førstefødte Dreng til Opdragelse. For øvrigt var Faderen Otto Brahe ikke særlig villig til at overlade Broderen Barnet, og denne maatte hemmeligt skaffe sig Barnet i sin Varetægt, før Broderen gav sig. Hos Jørgen Brahe, som var en dygtig, men temmelig vanskelig Mand, fik han det godt, men det er sandsynligt, at Mangelen paa jævnaldrende Søsken bevirkede, at hans af Naturen selvstændige og vanskelige Gemyt blev yderligere udviklet. Hans Fader havde ønsket, at han gik den militære Vej, men Tyge Brahe viste tidligt saa udprægede Evner og Lyst til Bøgerne, at Farbroderen fik gennemført, at han kom til at studere. Han fik i en Alder af syv Aar en Hovmester som Lærer og fik Undervisning i Latin, og han lærte paa ret

kort Tid fuldstændig at beherske dette Sprog, i den Grad, at han var i Stand til senere, naar han ønskede at udtrykke sine Følelser, at skrive Digte paa Latin.

Da han var tretten Aar, mente Plejefaderen, at han ikke kunde lære mere hjemme paa Gaarden, og han sendtes til Københavns Universitet, hvor han skulde studere Filosofi og Retorik. Han kunde dog ikke afvinde disse Fag nogen større Interesse; derimod blev han voldsomt optaget af en Solformørkelse, som fandt Sted det følgende Aar. Han fandt det ganske vidunderligt, at man saaledes var i Stand til at forudsige nøjagtigt, hvornaar et saadant Fænomen fandt Sted, og han kunde ikke faa Fred i Sjælen, før han vidste, hvordan det var muligt. Han fik først fat i de Tabeller, som man brugte ved Forudsigelse af astronomiske Fænomener, men de tilfredsstillede ham ikke. Han anskaffede sig da Claudius Ptolemæus' Hovedværk „Almagest“, og i de tre Aar, han opholdt sig i København, studerede han næsten kun Astronomi og Matematik.

Det var Skik paa den Tid, at de unge Adelsmænd afsluttede deres Studier paa et udenlandsk Universitet, og i en Alder af femten Aar rejste Tyge Brahe til Leipzig med den fire Aar ældre Anders Sørensen Vedel som Hovmester. Herefter følger den velkendte Historie om, hvorledes Tyge, som havde faaet strenge Paalæg om at studere Jura til Brug for sit kommende Virke i Statens Tjeneste, bag Sørensen Vedels Ryg sneg sig til at studere Stjernerne. I Stedet for at følge de juridiske Forelæsninger gik han til de matematiske og astronomiske. Han købte de da brugte astronomiske Tabeller og gjorde sig om Natten, naar Sørensen Vedel var gaaet i Seng, fortrolig med Stjernehimlen. Ved Hjælp af nogle ganske simple Instrumenter bestemte han Planeternes Steder blandt Stjernerne og sammenlignede sine Positioner med Tabellerne. Han blev da hurtigt klar over, at disse slet ikke stemte med Virkeligheden. Som Eksempel paa, hvor store Fejlene i Forudberegningerne var, nævner Tyge selv, at en stor Konjunktion mellem Jupiter og Saturn (at to Planeter er i Konjunktion vil sige, at de ses i samme Retning) var angivet en hel Maaned forkert af de saakaldte alfonsinske Tavler og nogle Dage forkert af Koper-

nikus. Det er ganske tydeligt, at Tyge Brahe paa denne Tid lidt efter lidt har gjort sig det Livsmaal klart, som han dog kun naaede at gennemføre delvis: At foretage stadige og omhyggelige Observationer af Himmellegerne for derved at muliggøre en helt ny Bestemmelse af alle astronomiske Konstanter. Foreløbig var han dog ikke i Stand til at foretage disse Observationer saa grundigt, som han gerne vilde. Han maatte, uden at Sørensen Vedel fik noget at vide, faa lavet smaa Instrumenter, og først naar Sørensen Vedel var gaaet i Seng, kunde han gaa op i et Loftskammer, hvorfra han kunde observere. Men allerede nu i en Alder af 17 Aar viste han sig som den geniale Jagttager. Han fandt ud af, at der var nogle Fejl ved hans Instrument, og straks undersøger han, hvilken Virkning de har, og udarbejder en Tabel, saaledes at han er i Stand til at korrigere sine Observationer for dem.

Imidlertid skulde han og Sørensen Vedel rejse hjem i 1565. Ganske kort Tid efter Hjemkomsten døde Plejefaderen. Han var den eneste af Familien, som Tyge Brahe følte sig særlig knyttet til (maaske bortset fra Morbroderen Sten Bille); de øvrige kunde kun se med Ligegyldighed paa det, som for ham var det eneste, og han rejste derfor bort fra Landet og fartede rundt i Tyskland i nogle Aar. Det var paa denne Rejse, at han under en Duel mistede et Stykke af Næsen, saaledes at han senere altid bar et Stykke Guld til Erstatning.

Han beskæftigede sig stadig med Astronomi og Matematik og fik ogsaa Interesse for Kemi. Da fik han imidlertid Meddelelse om, at Faderen var blevet alvorligt syg, hvorfor han straks tog hjem, og han naaede hjem, før Faderen døde. Han blev nu hjemme i længere Tid, idet Morbroderen Sten Bille, som selv var en lærd Mand, havde indrettet et kemisk Laboratorium til ham paa sin Ejendom Herridsvad Kloster. Tyge Brahe var paa den Tid saa interesseret i Kemi, at han næsten glemte Stjernerne. Da skete den Begivenhed, som for Alvor fik ham til at se sit Kald: Tilsynekomsten af en ny Stjerne. Man har kunnet rekonstruere Begivenheden, og man maa forestille sig, at det nogenlunde er gaaet saaledes til: Den 11. November 1572 havde Tyge Brahe som sædvanlig tilbragt den

største Del af Dagen i Laboratoriet; Himlen havde i nogle Dage været overtrukket, men om Aftenen, da han begav sig fra Laboratoriet tilbage til Gaarden, var det blevet klart Vejr. Da han nu efter gammel Vane hævede Blikket mod Stjernehimlen, overraskedes han i højeste Grad ved i Stjernebilledet Cassiopeia, omtrent lige over sit Hoved, at opdage en ny meget klar Stjerne, som han aldrig forhen havde set. Næppe i Stand til at tro sine egne Øjne ilede han tilbage til Laboratoriet for at spørge sine Arbejdere, om de ogsaa saa den; han henvendte sig ligeledes med samme Spørgsmaal til nogle Bønder, som i det samme kørte forbi. Snart blev han altsaa fuldkommen overbevist om, at en ny Stjerne virkelig var kommet til Syne paa dette Sted af Himlen. Ved Hjælp af et Instrument udmaalte han nu den nye Stjernes Afstand fra nogle af de andre Stjerner og optegnede sine Iagttagelser saavel herover som over Stjernens Størrelse, Farve og andre Egenskaber, for at kunne undersøge, om den skulde vise nogen Forandring, hvis den, som han haabede, i længere Tid vilde forblive synlig paa Himlen. Han iagttog den atter den følgende Aften, og fremdeles saa ofte Vejret tillod det. Dens Glans aftog lidt efter lidt, indtil den i Marts 1574 ikke kunde ses mere. Da han nogen Tid efter Opdagelsen kom til København og fortalte om den, blev der stor Begejstring, og hans Venner formaaede ham til at udgive en Bog med Resultaterne af hans Undersøgelser. Først vægrede han sig, da han paa det Tidspunkt ikke mente, at det sømmede sig for en Adelsmand at udgive Bøger. Men da han var blevet bekendt med forskellige tyske Skrifter om Fænomenet, hvor der fremsattes fuldstændig vildledende og taabelige Anskuelse om det, lod han sig overtale. I Maj 1573 udkom hans Skrift „De nova stella“, som indeholder hidtil uhørt nøjagtige Positioner for Stjernen, Iagttagelser af dens Klarhed, Bevis for, at den er længere borte end Maanen, Omtale af dens astrologiske Betydning (Tyge Brahe beskæftigede sig, især i sine yngre Dage, en Del med Astrologi, men tog senere næsten helt Afstand fra det), og Skriftet slutter med et Digt til Urania, hvori han lover at tjene hende trofast i Fremtiden. Skriftet vakte en usædvanlig Interesse for Astro-

nomi, og efter mange Opfordringer begyndte Tyge Brahe i Efteraaret 1573 at holde Forelæsninger paa Universitetet.

Tyge Brahe havde allerede i længere Tid villet fra Danmark, men først da han i 1574 var færdig med Forelæsningerne, fik han gjort Alvor af sin Plan. Grunden til, at han vilde slaa sig ned i Udlandet, var sikkert, at han i Tænkemaade og Interesser var saa forskellig fra sine Standsfæller, hvilket allerede havde foraarsaget Uoverensstemmelser. Han var ikke af nogen særlig bøjelig Natur, og for ham var det af større Betydning at kunne dyrke Videnskaben end at blive i Fædrelandet. Forholdet til de andre Adelsmænd var heller ikke blevet bedre, efter at han havde giftet sig med en ufri Kvinde under sin Stand. Han tog derfor til Tyskland og blev rundt omkring modtaget af Fyrsterne med store Æresbevisninger. I sin Søgen efter et passende Sted at slaa sig ned fandt han, at Basel var et meget gunstigt Sted. Der var et berømt Universitet, og Byen ligger lige ved Grænsen mellem de tre store Lande Italien, Frankrig og Tyskland. Han havde allerede besluttet sig til Stedet og var taget hjem igen for at faa sendt sine Ting derned, da Kong Frederik den 2. paa nogle Stormænds Opfordring kaldte ham til sig og tilbød ham Hven til at bo paa og Midler til at opføre en Bolig. Tyge Brahe slog efter kort Betænkning til, hvilket han ikke kom til at fortryde. Han fik straks bevilget en stor Sum aarlig, tillige med Tilskud til Byggeriet, og i Aarene, der fulgte, fik han stadig flere Len rundt omkring: ved Kullen, i Norge, ved Helsingborg og ved Roskilde, og det til Trods for, at han i alt, hvad der ikke vedkom Videnskab, viste sig haardsindet og for sømmelig.

Meget snart efter Overdragelsen af Hven begyndte Bygningen af Observationsboligen Uranienborg, og fire Aar efter stod den færdig. I Løbet af nogle Aar manglede der Plads, hvorefter den delvis underjordiske Stjerneborg opførtes. Endvidere indrettede han et kemisk Laboratorium, og da han vilde lave Medicin, tilkaldte han en Glaspuster og en Apoteker. For at være uafhængig af andre byggede han en Papirmølle, et Trykkeri og et Bogbinderi, saa at han selv kunde udgive sine Vær-

ker. Det hele var ganske enestaaende i Tiden, og det er ikke saa mærkeligt, at der strømmede Elever til, som vilde uddannes af ham.

Et Kapitel helt for sig var hans Instrumenter. Kikkerten var endnu ikke opfundet, saa alle hans Instrumenter var indrettede til Brug med det blotte Øje. Alt hans Arbejde gik ud paa at bestemme Himmellegemernes Steder saa nøjagtigt som overhovedet muligt, og han fremstillede en Mængde forskellige Instrumenter, nogle som Forbedringer af tidligere Typer, andre opfandt han selv. Ved Fremstillingen af disse Instrumenter skyede han ingen Anstrengelser for at faa dem saa nøjagtige som muligt. Som Eksempel paa den Taalmodighed og Omhu, med hvilken han lavede sine Instrumenter, vil jeg blot kortelig referere Tyge Brahes egen Omtale af Fremstillingen af hans store Himmelglobus: „En meget stor Globus har vi desuden ladet forfærdige med stor Omhu og ikke mindre Bekostning (ligesom alt det øvrige). Den er indvendig bygget af Træ, som er kunstfærdigt sammenføjet af mange Ringe og Smaastykker, der er flettede ind i hinanden og paa alle Sider har deres Støtte i Centrum, og bagefter er Træet drejet, saa at det har faaet Kugleform.“ Tyge Brahe omtaler saa, hvordan han først efter at have søgt i længere Tid endelig i Augsburg havde fundet en tilstrækkelig dygtig Haandværker, som han havde faaet til at lave Globusen, der var næsten 2 Meter i Diameter. Imidlertid maatte han rejse, og først fem Aar efter kom han tilbage til Augsburg. Han fortsætter: „Paa Vejen gennem Augsburg fandt jeg der denne Globus, som ganske vist var lavet for længe siden, men ikke var tilstrækkelig afrundet paa alle Sider og desuden var revnet adskillige Steder. Alligevel lod jeg den næste Aar ikke uden Vanskelighed bringe til mig i Danmark, hvor jeg lod dens Revner tilstoppe og gengav den dens nøjagtige Kugleform ved at stikke flere Hundrede Stykker Pergament ind, og saa prøvede jeg i hele to Aar, om den i nogen Retning vilde miste noget af sin Form, for at se, om den kunde taale to Somres og to Vintres Temperaturforandringer; og da jeg endelig var blevet klar over, at den paa alle Punkter stadig bevarede fuldstændig

Kugleform, lod jeg den uden Betænkning over det hele beklæde med tynde Messingplader af passende Tykkelse, og det med saa stor Omhu og Nøjagtighed, at man skulde tro, at Globusen var af massivt Messing, siden Forbindelsen mellem Pladerne næppe var til at se; og bagefter lod jeg den ogsaa glatte, saa at den fik nøjagtig Kugleform.“ Herefter omtaler han Inddelingen af Globusen, som foretoges med lige saa stor Omhu, „men før Inddelingen blev foretaget, havde vi dog ladet endnu et Aar gaa for at prøve, om Globussen, efter at den var blevet beklædt med Messing, fuldstændig kunde bevare sin Kugleform saavel Vinter som Sommer.“

Tyge Brahe manglede ikke Sans for Kunst. Alle hans Instrumenter var prydede med udskaarne Figurer og Billeder. Tillige vrinlede det overalt med latinske Sentenser. Uranienborg var pragtfuldt udstyret med Gyldenlæderstapeter, mægtige Kaminer og svære Møbler. Stjerneborg var indrettet under Jorden, for at Instrumenterne kunde staa sikkert funderede. Udadtil var de beskyttede af Kupler, som kunde aabnes under Observationerne. I Midten var der opstillet en forgyldt Statue af Merkur efter antik Model, og den kunde ved en skjult Anordning bringes til at udføre forskellige Bevægelser, til Skræk for Bønderne.

Hvad angaar det vigtige Spørgsmaal om Verdenssystemet, saa kunde Tyge Brahe naturligvis ikke antage det ptolemæiske System. Det hvilede paa et rent filosofisk Grundlag, og det var netop hans Hovedprincip, at Videnskaben skulde grundes paa Iagttagelserne, idet han dog ikke vilde benægte Nyttens af en Hypotese. Men han kunde heller ikke antage det kopernikanske System, som satte Solen i Verdens Midte. Hvis nemlig Jorden bevæger sig omkring Solen, maa der i Aarets Løb finde en Forskydning Sted i Retningen til en Stjerne, den saakaldte Parallaxe. Men hvor meget han end anstrengte sig, var det ham umuligt at paavise en saadan Forskydning. Det kunde imidlertid være, fordi Stjernerne var saa langt borte, at Forskydningen blev umærkelig. Men nu troede Tyge Brahe, at den lille Skive, som de klare Stjerner fremviser for det blotte Øje, og som han kunde maale,

var Stjernernes virkelige Skiver, og naar han sammenholdt det med den Afstand, som skulde til, for at Parallaxen var umærkelig, fandt han saa urimelig store Værdier for Stjernernes Radier, at han ikke kunde tro paa dem. Han kunde jo ikke vide, at Stjernernes Skiver er et Synsbedrag, saa logisk er hans Ræsonnement fuldstændig korrekt. I Stedet opstillede han saa sit eget System. Det var paa en Maade en Mellemting mellem de to foregaaende Systemer, idet Jorden ganske vist bliver sat i Midten, men han lader de andre Planeter gaa omkring Solen, som saa igen gaar omkring Jorden. Paa en vis Maade er det fuldstændig det samme som det kopernikanske, idet det kopernikanske blot betragter Bevægelserne i Forhold til Solen, mens det tychonske ser dem ud fra Jorden. I Forhold til Fiksstjernerne bliver Forholdet derimod forskudt, naar man gaar fra det ene System til det andet.

Det havde været Tyge Brahes Mening at foretage en samlet Bearbejdelse af alle sine Observationer, naar han havde samlet tilstrækkelig mange, for derved at bevise sit Systems Rigtighed. Han havde i 1588 i et Brev til en af sine Venner omtalt Planen til et mægtigt Værk, som skulde omfatte 7 Bøger: en om de astronomiske Instrumenter, en om den nødvendige Matematik, en om Fiksstjernerne, en om Solen og Maaenen, to om Planeterne og en om deres Bredder. Der var to Ting, som hindrede ham i at gennemføre denne Plan, for det første hans Krav om, at alt skulde bestemmes ud fra hans egne Jagttagelser alene, og for det andet hans tidlige Død. Der manglede nemlig blandt andet ti Aars Observationer af Saturn, da han kun fik observeret i tyve Aar, og denne Planet har en Omløbstid paa tredive Aar.

I 1588 var Tyge Brahes store Velynder Frederik den 2. død, men den følgende Tid bragte ingen Ændring i hans Forhold, og han fortsatte uanfægtet sit Arbejde under den Formynderregering, som styrede for den unge Christian den 4. Imidlertid havde der i de yngre Adelskredse rejst sig et saadant Had imod ham, at Christian den 4.'s første Regeringshandling var at fratage ham hans norske Len. Da hans aarlige Tilskud til lige blev frataget ham, og hans Indvendinger intet hjalp, varede

det ikke længe, før han tog sin Beslutning om at forlade Landet. I Marts 1597 forlod han Hven med alle sine Ejendele og Instrumenter paa fire nær og tog til sin Bolig i København. Her blev det ham forbudt at foretage kemiske Eksperimenter og at observere paa det Stykke af Volden, som hørte til hans Hus. Tillige blev der sendt Embedsmænd til Hven, som skulde berette om Bøndernes Forhold, da Tyge Brahe var deres Herre.

Fra København rejste han med første Skibslejlighed til Rostock, hvorfra han førte Forhandlinger med Kongen. De førte ikke til noget, og han besluttede at tage mod Vennen Henrik Ranzaus Indbydelse til at komme og bo paa hans Slot Wandsbeck ved Hamborg. Her skrev han det berømte Digt til Danmark, hvor han udtrykker sin Sorg over at maatte forlade sit Fædreland. Han opholdt sig paa Wandsbeck i omkring halvandet Aar og fortsatte de afbrudte Observationer. Imens søgte han et Sted, hvor han kunde slaa sig ned, og efter at have opholdt sig en Tid i Wittenberg besluttede han sig til at modtage Kejser Rudolf den Anden af Østrigs Opfordring til at komme til Prag. Her fik han et Slot, hvor han indrettede sig som før med en Skare Medarbejdere. Det var imidlertid ganske tydeligt, at han ikke var den samme som tidligere, han var blevet mere pirrelig og mistænksom, og vilde nødig ud med sine Resultater. Sin bedste Medarbejder, Johannes Kepler, som allerede da var berømt, omtalte han meget anerkennende, men han behandlede ham alligevel som sin Assistent, hvilket affødte adskillige Sammenstød. Formodentlig har det ogsaa ængstet ham, hvad der skulde blive af hans Planetobservationer, da Kepler var brændende Tilhænger af det kopernikanske System.

Han skulde aldrig faa at vide, hvem der havde Ret, han eller Kopernikus. Han døde allerede i Oktober 1601 som Følge af en Blæresprængning. Paa Dødslejet samlede han sine Medarbejdere omkring sig og overgav Planetobservationerne til Kepler. Denne gav sig til systematisk at undersøge Planeternes Bevægelser efter Tyge Brahes Observationer, og efter et aarelangt, slidsomt Regnearbejde lykkedes det ham at bevise det kopernikanske Systems Rigtighed.

Belønninger og Gaver.

Stipendier og Flidspræmier. Undervisningsministeriet stillede i Aar 1125 Kr. til Raadighed. Hendrik Boesgaard (III ns) fik 125 Kr. at oplægge, Gorm Sommer (III ns) 150 Kr. i Stipendium, Bent Koch (III mn) 125 Kr. at oplægge, Erling Sørensen (III mn) 125 Kr. at oplægge samt 100 Kr. i Stipendium, Aage Hvolby (3 b) 150 Kr. i Stipendium og Claus Vogelius Jensen (2 b) 150 Kr. i Stipendium. Flidspræmier à 25 Kr. tildeltes Carsten Jess (II ns), Claus Erik Schäffer (II mn), Svend Otto Lange (I ns), Leif Nordstrøm (I mn), Henning Marstal (4 a), Gert Petersen (4 b), Finn Christensen (2 a) og Benny Larsen (2 a).

Arne og Borge Ludvigsens Studenterlegat skal tildeles den af Aarets Studenter, der med størst Flid har udnyttet Skolens Undervisning til legemlig og aandelig Udvikling, men det er ikke nødvendigt, at han har opnaaet det højeste Eksamensresultat. Det tildeltes i 1946 Aage Øland Christensen (300 Kr., deraf 60 Kr. Tilskud fra „Gammel Hellerup Gymnasiums Venner“).

Skibsreder Chr. Sass' Legat gives aarlig til en Lærer eller Lærerinde, ansat ved Gammel Hellerup Gymnasium, til Brug til en Ferierejse (uden Forpligtelse til samtidig at foretage Studier i Skolens Interesse). Det tildeltes i 1946 Lektor Blem (300 Kr.).

Knud Benveds Mindelegat uddeles hvert Aar den 5. Oktober (Knud Benveds Fødselsdag) til to Elever i 2. Mellem. Det tildeltes i 1946 Finn Christensen og Jens Toft (hver 50 Kr.).

Thorkild Hjeltslevs Mindelegat uddeles hvert Aar den 11. September (Thorkild Hjeltslevs Fødselsdag). Det tildeltes i 1946 Hans Mathiasen (4 a, 40 Kr.).

1922-Studenterholdets Sportslegat anvendes til Fremme af Sportslivet i Skolen.

Gammel Hellerup Gymnasiums Rejsefond er stiftet til Minde om Eigil Maribøe Hansen, der omkom paa en Skolerejse i Alperne (16. Juli 1922), og et Elevmøde har vedtaget, at der

ved fremtidige Skolerejser skal indbetales 5 pCt. af Rejsekassen til dette Fond. Til Realklassens Englandstur i Efteraaret 1946 betalte Fondet 130 Kr., og det ejer i Maj 1947 5859,54 Kr.

Bestyrelse: Lektor Kirkeby Hansen (Formand), Skibsreder Knud Lauritzen (Kasserer), Gorm Sommer (III ns) og Jørgen Bay (II mn).

„*Gammel Hellerup Gymnasiums Venner*“ er en Forening (stiftet af Forældre paa Rektor Hartvig Møllers Sølvbryllupsdag den 14. Juli 1923), hvis Formaal det er at tilvejebringe Midler, som stilles til fri Disposition for Skolens Rektor til Afholdelse af saadanne Udgifter til Skolelivets Fremme, for hvilke der ikke kan anvises Dækning af Staten. Der indkom i Aar 566 Kr., som er brugt til Konfirmationsgaver, Kunstpræmier m. m.

Bestyrelse: Skibsmægler Alfred Møller (Formand), Lektor Dr. Hvorslev (Kasserer), Landsretssagfører N. C. A. Nielsen (Sekretær), Repræsentant C. J. Bendixen, Fru Chefredaktør Hansen, Oberstløjtnant Peer O. H. Jessen, R. a. D.

Grosserer Martens' Vandrepokal for Fri Idræt blev baade i 1945 og 1946 vundet af Mogens Lovsø Nielsen (III mn). Grosserer Martens gav Mogens et Erindringsbæger som Anerkendelse for hans udmærkede Præstationer.

Bogpræmier er tildelt Carl Jørgen Rasmussen (III ns, fra Alliance française), Torben Gylling (II mn, fra British Council), Henning Marstal (4 a, fra Foreningen Norden); Boghandler Voldbygs Bogpræmie tildeltes i 1946 Student Paul Mayal Johansen.

Skolens Bibliotek har som Gave modtaget 4. Aargang af Tidsskriftet Danmark. Fra Foreningen Norden har vi faaet Svenske Stormænd og Nordisk samhørighet en realitet. Fra Arbejdsgiverforeningen modtager vi Tidsskriftet Ord och Bild.

Bøger er skænket af: Knud Westh („Gammel Dreng“), Kresten Augsburg, Steen Carstensen, Troels Hansen, Palle Henningsen, Kai Holbøll, Henrik Jais-Nielsen, Jørgen Folmer Jensen, Christian Ludvigsen, Kay Nielsen, Poul Poulsen, Claus Erik Schäffer, Alex Sørensen, Flemming Thomsen (alle II

mn), Kjeld Bojsen-Møller, Erik Jonsen, Ole Rostock-Jensen, Gert Ziener (alle R). Ialt 95 Bøger.

For at saa mange af Eleverne som muligt kan ledes ind paa god Morskabslæsning, er *Elevbogsamlingen* ordnet saaledes, at hver Mellemskoleklasse har sin særlige Samling, der passer for Klassens Alderstrin, og som opbevares i Klassen og bestyres af en af Klassens Elever. Skønlitteraturen til Realklassen og Gymnasiet findes samlet paa Skolens Bibliotek, hvortil Eleverne har Adgang 2 Gange om Ugen. Skolens Elever opfordres til at støtte Elevbogsamlingen ved Gaver af brugte Morskabsbøger, der saaledes vil blive Kammeraterne til Nytte og Glæde, medens de ofte ligger upaaagtede hjemme eller sælges for en Ubetydelighed.

Til *Opslagstavlerne i Skolegaarden* har „Nationaltidende“ og „Social-Demokraten“ skænket hver 2 Eksemplarer.

Til *Spejderkælderen* har Snedkermester Chr. Balsløw skænket et Finérloft.

Juleindsamlingen gav 1300,45 Kr., foruden Madvarer, Tøj, Fodtøj, Legetøj m. m. Nødvendige Reparationer samt Uddeelingen besørgetes af Elever under Ledelse af Lektor Kirkeby Hansen og Frue. Der uddeltes Gaver til 55 Familier med 311 Børn.

Red Barnet har i Aarets Løb faaet ca. 600 Kr., dels ved Mærkesalg (ledet af Lektor Blem) og dels ved en Fodboldkamp mellem Lærere og Elever fra III ns (arrangeret af Eleverne). Desuden er der indsamlet Legetøj og Skrivematerialer til polske Børn.

Af Skolens Dagbog.

Forrige Skoleaar sluttede den 22. Juni. Efter Afslutningshøjtideligheden kørte Dimittenterne den traditionelle Æresrunde i Byen, og om Aftenen var der Sommerfest paa Skolen.

Den 27. September reciterede Skuespillerinden Fru Louise Jørgensen Blichers Novelle „Hosekræmmeren“ for hele Skolen.

Den 1. Oktober fejrede Fru Ragnhild Kisbye 25-Aars Jubilæum som Rengøringsassistent ved Skolen. Ved Morgensangen takkede Rektor Fru Kisbye for den store Dygtighed, hun har vist i al sin Gerning; Fru Kisbyes venlige Smil frembringer en venlig Stemning, og Venlighed letter ethvert Arbejde. En Lykønskning og Tak fra Lærerkollegiet blev bragt af Adjunkt Mejlbo, fra „Gamle Drengene“ af Skibsmægler Alfred Møller og fra Eleverne af Raadets Formand Gorm Sommer. Desuden blev Fru Kisbye fejret med Blomster og andre Gaver.

Under en Sygdomsperiode i Foraaret modtog Fru Kisbye et smukt Bevis paa, hvor afholdt hun er paa Skolen: Paa Realklassens Initiativ lettede Eleverne Arbejdet for hende, og det blev de ved med.

Den 4. December blev Gymnastiklærer Kjærby 70 Aar. Ved Morgensangen, der fandt Sted Kl. 9 i Gymnastiksalen, gav Rektor Udtryk for den Taknemlighed, Skolen skylder Hr. Kjærby, saavel for hans Eksempel som for hans Undervisning, der har overført noget af det bedste fra Hæren til Skolen. Som Repræsentant for Lærerkollegiet talte Adjunkt Mejlbo, og for „Gamle Drengene“ Skibsmægler Alfred Møller og Arkitekt Jørgen Maahr. Efter at ogsaa Elevraadets Formand Gorm Sommer havde talt, modtog Hr. Kjærby et Væld af Gaver. Højtideligheden var præget af den Beundring, hele Skolen nærer for Hr. Kjærby, men tillige af Vemod ved Tanken om, at Hr. Kjærby snart maa gaa paa Grund af de 70 Aar. Hr. Kjærby gav selv i smukke Ord Udtryk for denne Vemod.

Den 21. December talte Pastor J. Th. Thomsen, og Elever fra Mellemskolen opførte et Krybbespil.

Den 17. Januar talte Foreningen Nordens Rejselektor Volmar Bergh om Kalevala og om Runeberg.

Den 20. Februar blev Skolens Bygning og Inventar beset af Departementschef Paludan-Müller, Undervisningsinspektør Dr. Højberg Christensen, Kontorchef Brøndsted, Fuldmægtig Jensen og Fuldmægtig Kjems.

Fra 17. Marts til 29. Marts underviste Lektor Odd Christensen fra Strinda (nær Trondheim) her ved Skolen, og i samme

Tidsrum underviste Adjunkt Roikjer ved Skoler i Strinda og Trondheim. Saa vidt vides er det første Gang, en dansk-norsk Lærerudveksling har fundet Sted. Den var arrangeret af Foreningen Norden.

Den 9. April var Professor François Verbois fra Paris til Stede ved Morgenhøjtideligheden. Rektors Tale efterfulgtes af „La Marseillaise“, og M. Verbois's Svartale af „Der er et yndigt Land“.

Den 21. April samledes Skolen til en kort Højtidelighed. Efter Salmen „Til Himlene rækker din Miskundhed, Gud!“ udtalte Rektor Mindeord om Kong Christian den Tiende og gode Ønsker for vor nye Konge. Højtideligheden sluttede med Salmen „Altid frejdig“.

Fra 15. Maj til 18. Maj deltog Troels Hansen (II mn), Leif Nordstrøm (I mn), Erik Ranthe-Petersen (I mn) og Carl-Eric Falbe-Hansen (1 a) i Foreningen Nordens Skoleungdomsmøde i Oslo.

Den 20. Maj reciterede Lektor Aasekjær fra Oslo ung norsk Lyrik. Besøget var arrangeret af Foreningen Norden.

Skolen har haft Besøg af Undervisningsinspektørens faglige Medhjælpere Lektor C. C. Andersen (1. November), Lektor N. V. Due (6. Februar), Lektor Dr. H. Fusing (29. Januar og 24. Februar), Lektor Borup Jensen (29.—30. November), Lektor P. Krarup (29. August), Lektor Johs. Reumert (13. Februar) og Lektor A. Rossen (11. Oktober).

Afslutningshøjtideligheden finder Sted Lørdag den 21. Juni Kl. 10.

Optagelsesprøve Lørdag den 21. Juni Kl. 13.

Det nye Skoleaar begynder Onsdag den 13. August Kl. 10 med en kort Modtagelseshøjtidelighed. Alle Forældrene er velkomne til denne og til Skolens Morgensang hver Dag Kl. 8 samt til enhver Skoletime, de vil overvære.

J. K. Eriksen.